

**Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Національний університет цивільного захисту України**

**Єдина державна система
цивільного захисту. Особливості її
функціонування в умовах правового
режиму воєнного стану.**

Навчальні питання:

- 1. Державна політика у сфері цивільного захисту.**
- 2. Структура та завдання ЄДС ЦЗ.**
- 3. Сили цивільного захисту.**

ЛІТЕРАТУРА

1. ЗУ від 2.10.12. № 5403_VI “Кодекс ЦЗ України”.
2. ЗУ від 16.03.2000 №1550-XIV "Про правовий режим надзвичайного стану".
3. ЗУ від 12.05.2015 №389-VIII "Про правовий режим воєнного стану".
4. ПКМУ від 09.01.2014 № 11 “Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту”.
5. ПКМУ від 11.03.2015 № 101 “Про затвердження Типових положень про функціональну і територіальну підсистеми ЄДС ЦЗ”.
6. ПКМУ від 26.01.2015 № 18 “Про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій”.
7. ПКМУ від 17.06.2015 № 409 “Про затвердження Типового положення про регіональну та місцеву комісію з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій”.

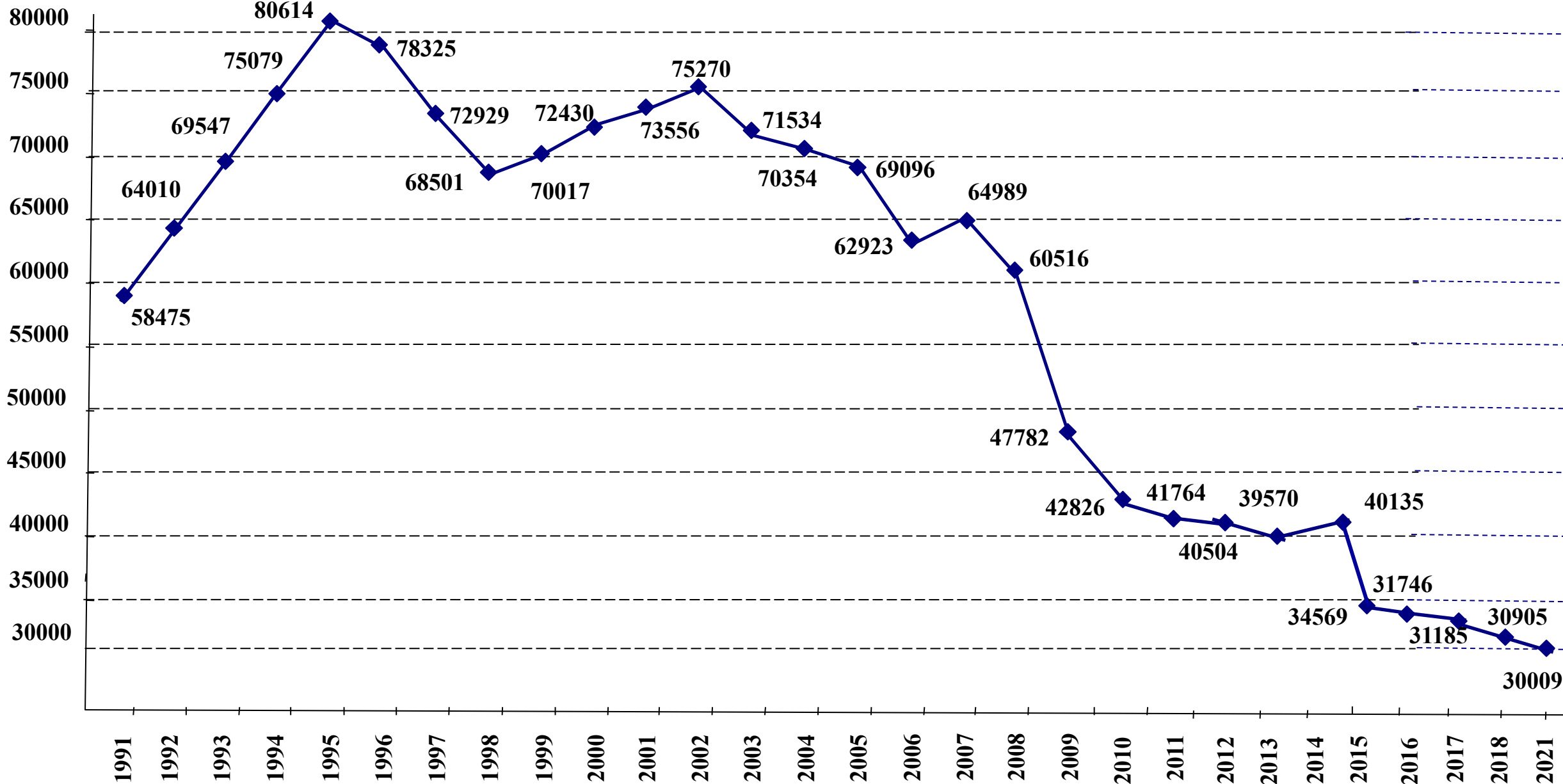
ЛІТЕРАТУРА

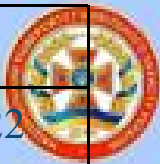
8. ПКМУ від 26.06.2013 № 443 "Порядок підготовки до дій за призначенням органів управління та сил ЦЗ."
9. ПКМУ від 26.06.2013 № 444 "Порядок здійснення навчання населення діям у НС."
10. ПКМУ від 23.10.2013 № 819 "Про затвердження Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту."
11. ПКМУ від 09.08.2017 № 626 "Про затвердження Порядку розроблення планів діяльності єдиної державної системи цивільного захисту."
12. Розпорядження КМУ від 24.02.22 р. № 179-р «Про організацію функцінування ЄДС ЦЗ в умовах воєнного стану».
13. ПКМУ від 07.05.22 р. № 545 «Про внесення зміни до Положення про єдину державну систему цивільного захисту».

Динаміка кількості загиблих у побути (невиробничий травматизм) за 1991-2022 роки
Україна

Кільк.чол.

Всього 1 607 726 чол.

	Роки									
	1985	1995	2000	2005	2010	2011	2012	2020	2021	2022
Кількість пожеж	14985	47875	58151	49943	62207	60790	71443	101279	79457	71161
У містах	6189	31972	40538	32549	39889	37807	44961	69778	46072	45123
У селах	8796	15910	17613	17934	22188	22989	26482	31501	33385	26038
Загинуло осіб	996	2067	3227	4179	2819	2869	2751	1728	1853	1162
Загинуло дітей	18	31	96	119	95	92	87	107	35	89
Знищено будівель	1472	8198	17863	20879	22211	21756	25160	25399	20820	19981

КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ

28 червня 1996 року

Стаття 3. Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю.

Стаття 16. Забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України, подолання наслідків Чорнобильської катастрофи - катастрофи планетарного масштабу, збереження генофонду Українського народу є обов'язком держави.

Стаття 50. Кожен має право на безпечне для життя і здоров'я довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди.

КОНФАЙНМЕНТ збудований французькою фірмою Новарка. Його вага **36 000 т**, висота **108 м**. ширина **257 м** та довжина **162 м**. Початок зведення 26.04.12 р. **Вартість 1.5 мільярд євро**

Тип території	Площа, %	Приклади
Відносно чисті території	7	Природоохоронні території (заповідники та національні парки)
Умовно чисті та мало-забруднені	22	Окремі райони Закарпатської, Івано-Франківської, Чернівецької, Тернопільської, Рівненської, Житомирської, Сумської, АР Крим
Забруднені	40	Основна частина степової та лісостепової зони (Вінницька, Кіровоградська, частково Миколаївська, Одеська, Запорізька області)
Дуже забруднені	30	Чернігівська, Дніпропетровська, Луганська, Київська, Донецька області, Полісся
Зона екологічної катастрофи	1	30-км зона ЧАЕС, Причорноморські райони інтенсивного зрошення

СХЕМА ЕКОЛОГО-ГЕОГРАФІЧНОГО РАЙОНУВАННЯ УКРАЇНИ

1. Державна політика у сфері ЦЗ.

Державна політика у сфері ЦЗ - сукупність основних напрямків і способів діяльності держави, спрямованої на забезпечення безпеки та захисту населення і територій, матеріальних цінностей і довкілля від НС.

Основні напрямки:

створення та постійне вдосконалення системи захисту населення і територій з метою запобігання та ліквідації наслідків НС;

підготовка керівних кадрів ЦЗ та навчання населення діям в умовах НС;

міжнародне співробітництво у сфері ЦЗ у відповідності з чинним законодавством України та укладеними міжнародними угодами.

Програма PPRDEAST2

Програма з попередження, готовності та реагування на природні і техногенні катастрофи в країнах **Східного партнерства**

ЄС з 2010 року надає шістьом країнам Східного партнерства (Вірменії, Азербайджану, Білорусі, Грузії, Республіці Молдова та Україні) окремо виділену допомогу у сфері цивільного захисту.

Так у 2018 р. підписана угода з Францією на поставку **55 вертольотів для потреб ДСНС в 2021 році було поставлено 28 вертольотів**

На 10-ій Міжнародній конференції з цивільного захисту, яка відбулася в Аммані (Йорданія) 03-05.04.1994 р. держави - учасники прийняли Декларацію з цивільного захисту.

Термін “ цивільний захист ” використовується для визначення всіх гуманітарних заходів, спрямованих на захист населення і територій від усіх катастроф та НС природного або техногенного характеру.

Резолюція ООН № 2034 закликала уряди всіх держав світу створити служби цивільного захисту .

***Цивільний захист** - це функція держави, спрямована на захист населення, територій від НС шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків у мирний час та в особливий період.*

Кодекс цивільного захисту України

1. ЗУ від 2.10.12 р. № 5403_ VI “Кодекс ЦЗ України”.

Цивільний захист - комплекс заходів, які реалізуються на території України в мирний час та в особливий період і спрямовані на захист населення, територій, навколишнього природного середовища, майна, матеріальних і культурних цінностей від НС та інших небезпечних подій, запобігання виникненню таких ситуацій та подій, ліквідацію їх наслідків, надання допомоги постраждалим, здійснення державного нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки.

Принципи цивільного захисту:

гарантування та забезпечення **державою конституційних прав** громадян на захист життя, здоров'я та власності;

пріоритетності завдань, спрямованих на рятування життя та збереження здоров'я громадян;

максимально можливого, економічно обґрунтованого **зменшення ризику** виникнення НС;

централізації управління, єдиноначальності, підпорядкованості, статутної дисципліни ОРС ЦЗ, АРС;

гласності, прозорості, вільного **отримання** та поширення **публічної інформації** про стан ЦЗ;

добровільності - у разі залучення громадян до здійснення заходів ЦЗ, пов'язаних з ризиком для їхнього життя і здоров'я;

відповідальності посадових осіб Ц і МОВВ за дотримання вимог законодавства з питань ЦЗ;

виправданого ризику та відповідальності керівників сил ЦЗ за забезпечення безпеки під час проведення АРІНР.

Основні заходи захисту населення і територій від НС

- 1. Оповіщення про загрозу або виникнення НС**
- 2. Інформування у сфері ЦЗ**
- 3. Укриття населення у захисних спорудах**
- 4. Заходи з евакуації**
- 5. Інженерний захист території**
- 6. Радіаційний і хімічний захист населення і територій**
- 7. Медичний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення**
- 8. Біологічний захист населення, тварин і рослин**
- 9. Психологічний захист населення**
- 10. Навчання населення діям у НС**

Кодекс цивільного захисту України

2. Завдання та структура ЄДСЦЗ

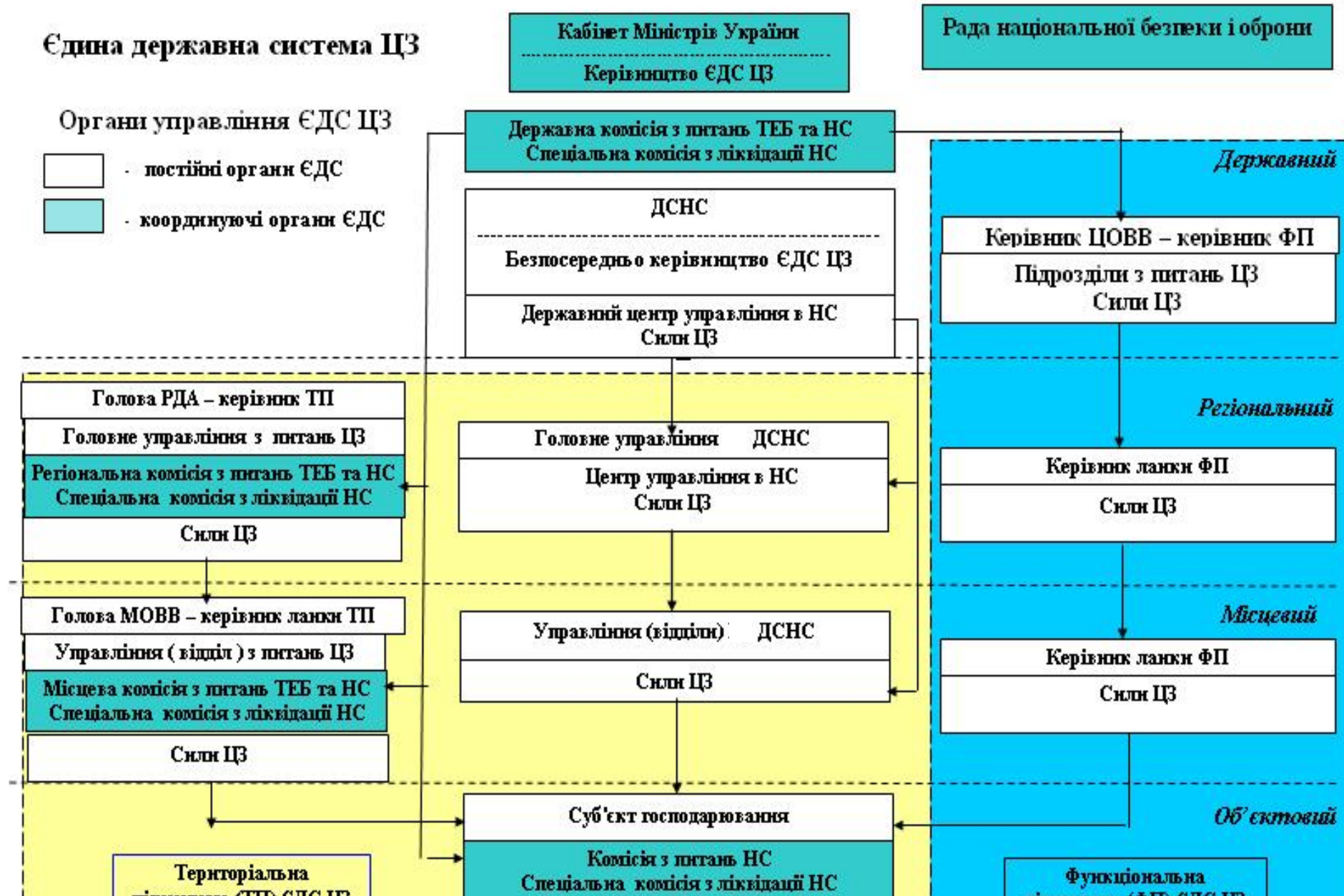

ЄДС ЦЗ - сукупність органів управління, сил та засобів центральних і місцевих органів виконавчої влади, на які покладається реалізація державної політики у сфері цивільного захисту.

Єдина державна система ЦЗ

Органи управління ЄДС ЦЗ

- постійні органи ЄДС
- координуючі органи ЄДС

Основні завдання ЄДС ЦЗ

- забезпечення готовності центральних і місцевих органів виконавчої влади до дій, спрямованих на запобігання і реагування на НС;
- створення та раціональне використання резерву матеріальних і фінансових ресурсів, необхідних для запобігання і реагування на НС;
- навчання населення щодо поведінки та дій у разі виникнення ЦЗ;
- забезпечення сталого функціонування суб'єктів господарювання;
- прогнозування і оцінка наслідків НС, потреби в силах та ресурсах;
- оповіщення і інформування населення про загрозу та виникнення НС;
- захист населення у разі виникнення НС;
- проведення рятувальних та інших невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків НС ;
- організація життєзабезпечення постраждалого населення.

Кодекс цивільного захисту України

Додаткові завдання ЄДС ЦЗ

- проведення **цільової мобілізації** для ліквідації наслідків ведення воєнних дій та надзвичайних ситуацій;
- ліквідація **наслідків воєнних дій** у населених пунктах та на територіях, що зазнали впливу засобів ураження;
- вжиття заходів для **відновлення об'єктів критичної інфраструктури** сфери життєзабезпечення населення;
- визначення населених пунктів та районів, **що потребують проведення гуманітарного розмінування**, маркування небезпечних ділянок, проведення очищення (розмінування) територій;
- залучення до ліквідації наслідків ведення воєнних дій та надзвичайних ситуацій міжнародної допомоги.**

.

Постанова КМ України від 07.05.22 р. № 545

Функціонування ЄДС ЦЗ в умовах воєнного стану

вводиться в дію план цивільного захисту України на особливий період, встановивши при цьому ступінь **готовності “ПОВНА ГОТОВНІСТЬ”**;

ЦОВВ, **які утворюють** функціональні підсистеми та спеціалізовані служби цивільного захисту:

вводиться в дію власні **плани ЦЗ на особливий період**;

забезпечується здійснення передбачених планами ЦЗ на особливий період заходів щодо **переведення** функціональних та територіальних підсистем **ЄДС ЦЗ у ступінь готовності “ПОВНА ГОТОВНІСТЬ”**;

Інформується ДСНС про стан здійснення передбачених планами ЦЗ на особливий період заходів щодо переведення функціональних та територіальних підсистем ЄДС ЦЗ у ступінь готовності **“ПОВНА ГОТОВНІСТЬ”**

ОДА, забезпечити проведення **евакуації населення з районів збройних конфліктів**.

Органам державної влади забезпечити проведення **евакуації матеріальних та культурних цінностей** у разі загрози їх знищення.

Розпорядження КМУ від 24.02.22 р. № 179-р

Територіальні підсистеми ЄДС ЦЗ

Територіальні підсистеми (ТП) ЄДС ЦЗ діють в АРК, областях, містах Києві та Севастополі.

Ланки територіальних підсистем створюються:
Радою міністрів АРК - у районах АРК;
районними, районними у містах Києві та Севастополі
державними адміністраціями;
органами місцевого самоврядування - в обласних центрах, у
містах обласного та районного значення.

Положення про ланку та субланку територіальної підсистеми
затверджується органом, що її створив.

Субланки ланок територіальних підсистем створюються
виконавчими органами сільських, селищних та міських рад.

Функціональні підсистеми ЄДС ЦЗ

Функціональні підсистеми (ФП) ЄДС ЦЗ створюються ЦОВВ.

Перелік ЦОВВ, що створюють ФП, визначається Положенням про ЄДС ЦЗ.

До складу функціональних підсистем входять органи управління та підпорядковані їм сили ЦЗ, відповідні суб'єкти господарювання (СГ), які виконують завдання ЦЗ.

Організація заходів ЦЗ у функціональних підсистем, забезпечення техногенної та пожежної безпеки здійснюються підрозділами з питань ЦЗ, які створюються такими органами у складі їх апаратів.

У ЦОВВ, які не створюють ФП, призначаються працівники з питань ЦЗ, техногенної та пожежної безпеки.

Кодекс цивільного захисту України

Структура ЄДС ЦЗ

Регіональний

Місцевий

Територіальна підсистема

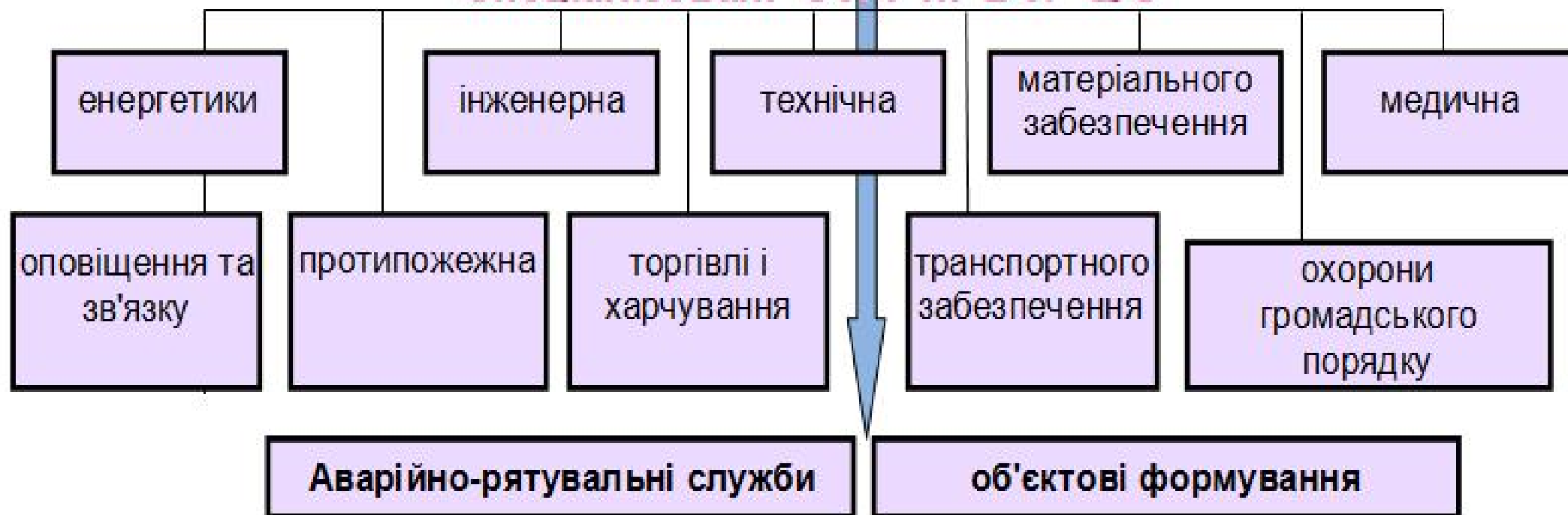
Місцеві ланки територіальної підсистеми

Об'єктові ланки

Спеціалізовані СЛУЖБИ ЦЗ

Постійні органи управління ЄДС ЦЗ

На державному рівні

КМ України, ДСНС, ЦОВВ.

На регіональному рівні

ГУ з питань НС РМ АРК, обласних ДА, Київської та Севастопольської МДА; ГУ ДСНС.

На місцевому рівні

Управління (відділи) з питань НС райдержадміністрацій і місцевих рад;
Управління (відділи) ДСНС.

На об'єктовому рівні

Структурні підрозділи ОГ або спеціально призначені особи з питань НС.

ПОСТІЙНО ДІЮЧІ КОРДИНАЦІЙНІ ОРГАНИ ТА ЦІМОВВ ОМС ТА ОРГАНИ З ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ НС

Державний
рівень

КМУ

Органи виконавчої влади,
виконавчі органи місцевого самоврядування
Суб'єкти господарювання

Державна комісія
ТЕБ та НС

Регіональний
рівень

Місцевий
рівень

ЦОВВ

ДСНС

Органи
з ліквідації
наслідків НС

ОДА

ГУ ДСНС

Підрозділи
ОДА
з питань ЦЗ

Регіональні
комісії
ТЕБ та НС

РДА
ОМС

РВ ГУ
ДСНС

Підрозділи
РДА, ВОМС
з питань ЦЗ

Місцеві
комісії
ТЕБ та НС

Об'єктовий
рівень

Керівник
СГ

Підрозділ,
посадова
особа
з питань ЦЗ

Спеціальна
Урядова комісія
з ліквідації
наслідків НС

Спеціальна комісія
з ліквідації
наслідків НС

Спеціальна комісія
з ліквідації
наслідків НС

Спец. комісія

Керівник робіт

Керівник робіт

Керівник робіт

Керівник робіт

Штаб з ліквідації
наслідків НС

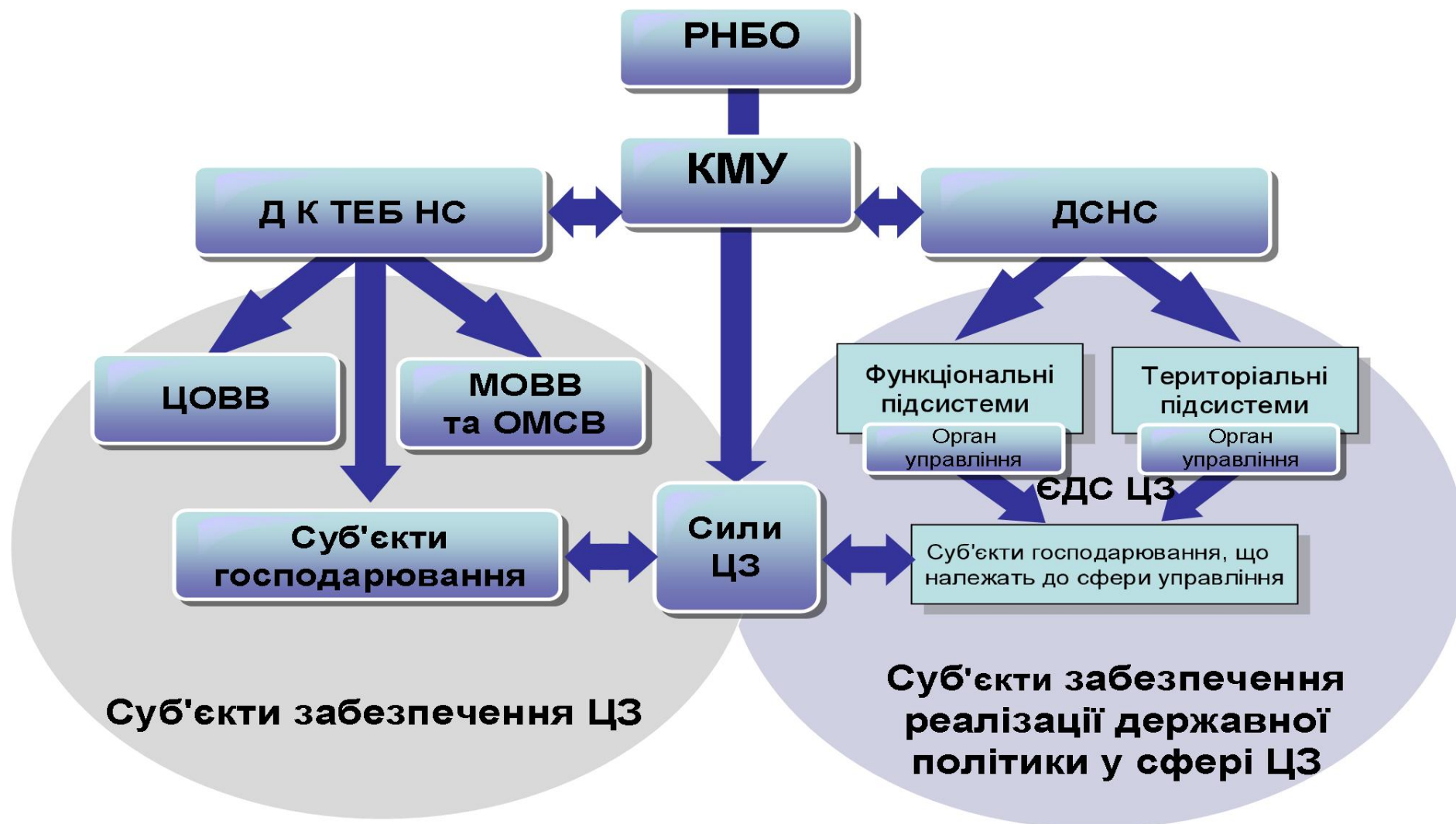
Штаб з ліквідації
наслідків НС

Штаб з ліквідації
наслідків НС

Штаб
з ліквідації
Наслідків НС

СУБ'ЄКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦЗ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЦЗ В УКРАЇНІ

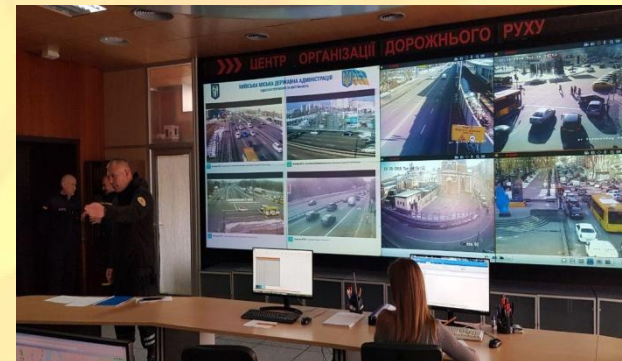

Основні функції органів управління при ліквідації НС державного рівня

Спеціальна Урядова комісія, як колегіальний орган, забезпечує координацію та виконання всього комплексу заходів з ліквідації НС.

Керівник робіт з ліквідації НС безпосередньо на головному напрямку ліквідації НС здійснює організацію робіт з рятування людей і ліквідації НС. На нього покладається управління усіма аварійно-рятувальними службами та формуваннями, що залучаються до ліквідації НС.

Штаб з ліквідації НС безпосередньо забезпечує виконання рішень спеціальної Урядової комісії та керівника робіт з ліквідації НС щодо управління проведенням всього комплексу аварійно-рятувальних та інших невідкладних дій.

СТРУКТУРА ДЕРЖАВНОЇ КОМІСІЇ З ПИТАНЬ ТЕБ ТА НС

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ДЕРЖАВНОЇ КОМІСІЇ

оповіщення та інформування
2 ОУ та сил ЦЗ, населення про
виникнення НС, про дії у НС

інформування ОУ ЦЗ та
населення про розвиток
14 НС та заходи,
що здійснюються

7 постійного прогнозування
зони можливого поширення
НС та масштабів її наслідків

17 заходів щодо охор. здоров'я
та сан.-епід. благополуччя

здійсненням

13 безперервного контролю за
розвитком НС та обстановкою

забезпеченням

1. Координація діяльності
ЦіМОВВ, пов'язана з:

організацією

4 реалізації вимог техно-
генної та пож. безпеки

16 стабільного
функціонування ПЕК,
об'єктів економіки

15 живучості об'єктів
економіки та
державного управління

встановлення кількісн.
та якісних показників
8 виведення з ладу
об'єктів економіки

1 функціонуванням ЄДС ЦЗ

3 залученням сил ЦЗ до АРНР,
ліквідації наслідків НС, прове-
дінням гуманітарних операцій
за межами України

5 навчанням населення діям у НС

6 визначенням меж зон НС

12 вжиттям заходів щодо
забезпечення готовності
ЄДС ЦЗ до дій в умовах НС
та в особливий період

8 та керівництво за прове-
дінням робіт із локалізації
і ліквідації наслідків НС,
державн. і регіон. рівня

заходів щодо життєзабез-
печення постраждалого
9 населення

заходів з евакуації у разі
10 потреби

11 РХБ, інженерного та
медичного захисту
населення від наслідків
НС

ПЕРЕЛІК
ЦОВВ, що створюють функціональні підсистеми ЄДСЦЗ

Національна поліція

підсистема забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку, безпеки дорожнього руху (через Національну поліцію і Національну гвардію)

Адміністрація судноплавства

підсистема запобігання і реагування на загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій на морському і внутрішньому водному транспорті в акваторії торговельних портів, організації пошуково-рятувальних робіт в акваторії Чорного та Азовського морів

Держлісагенство

підсистема охорони і захисту лісів

Держрибагенство

підсистема запобігання і реагування на надзвичайні ситуації у сфері
рибного господарства

Агентство відновлення

підсистема запобігання і реагування на загрозу виникнення або виникнення
надзвичайних ситуацій у дорожньому господарстві

ДАЗВ

підсистема запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій в зоні відчуження
і зоні безумовного (обов'язкового) відселення

Постанова КМУ № 11. дод.1

Держрезерв

підсистема державного матеріального резерву

Держпродспоживслужба

підсистема захисту сільськогосподарських рослин і тварин
підсистема запобігання НС у сфері громадського харчування і торгівлі

МОЗ

підсистема медичного захисту населення

підсистема забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення

Укравтодор

підсистема запобігання і реагування на загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій
у дорожньому господарстві

Постанова КМУ № 11. дод.1

Мінекономіки

підсистема запобігання надзвичайним ситуаціям і ліквідації їх наслідків в організаціях і на об'єктах галузей промисловості, які віднесені до сфери управління Мінекономіки

Мінстратегпром

підсистема запобігання НС і ліквідація їх наслідків на об'єктах стратегічних галузей промисловості, які віднесено до сфери управління Мінстратегпрому, а також на об'єктах Державного концерну «Укроборонпром» та ДКА (Державне космічне агенство)

Мінінфраструктури

підсистема запобігання і реагування на загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій на залізничному транспорті; підсистема безпеки у сфері експлуатації об'єктів житлово-комунального господарства

Держводагенство

підсистема протипаводкових заходів

Міненерго

підсистема безпеки електроенергетичного та ядерно-промислового комплексів
підсистема безпеки нафтогазового комплексу
підсистема безпеки вугільно-промислового комплексу

Мін'юст

підсистема запобігання надзвичайним ситуаціям в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах Державної кримінально-виконавчої служби

МОН

підсистема навчання дітей дошкільного віку, учнів та студентів діям у надзвичайних ситуаціях (з питань безпеки життєдіяльності)

Постанова КМУ № 11. дод.1

Міноборони

підсистема запобігання надзвичайним ситуаціям і ліквідації їх наслідків у підпорядкованих організаціях, на підвідомчих об'єктах і територіях Міноборони

Мінкультури та інформац. політика

підсистема запобігання надзвичайним ситуаціям і ліквідації їх наслідків на об'єктах культури

ДСНС

підсистема реагування на надзвичайні ситуації, проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт

Держатомрегулювання

підсистема ядерної та радіаційної безпеки

ПЕРЕЛІК
ЦОВВ, якими утворюються спеціалізовані служби ЦЗ

Міненерго

спеціалізована служба енергетики

Мінрегіон

спеціалізована служба інженерного забезпечення
та комунально-технічна спеціалізована служба

Держрезерв

спеціалізована служба матеріального забезпечення

Національна поліція

спеціалізована служба охорони публічного (громадського) порядку

МОЗ

медична спеціалізована служба

Держпродспоживслужба

спеціалізована служба із захисту сільськогосподарських тварин і рослин

Мінінфраструктури

спеціалізована служба транспортного забезпечення

**ДСНС разом з Адміністрацією Держспецзв'язку,
Держкомтелерадіо**

спеціалізована служба зв'язку та оповіщення

ДСНС

пожежно-рятувальна спеціалізована служба

Стаття 130. Планування діяльності єдиної державної системи ЦЗ

Для організації діяльності ЄДС ЦЗ КМУ, ЦОВВ, місцевими державними адміністраціями (МДА), органами місцевого самоврядування (ОМС), суб'єктами господарювання (СГ) розробляються та затверджуються:

- 1) план основних заходів ЦЗ України на рік;**
- 2) план ЦЗ на особливий період (розробляється у масштабі України, галузі, області, міста, району, району у місті, а також СГ, який продовжує роботу у воєнний час та який віднесено до категорії ЦЗ);**
- 3) план реагування на НС (розробляється у масштабі України, галузі, області, міста, району, району у місті, СГ), на СГ з чисельністю працюючого персоналу 50 осіб і менше розробляється та затверджується інструкція щодо дій персоналу СГ у разі загрози або виникнення НС;**
- 4) план основних заходів ЦЗ функціональних і територіальних підсистем та їх ланок на рік;**

Кодекс цивільного захисту України

- 5) план локалізації і ліквідації наслідків аварій на ОПН;**
- 6) план проведення цільової мобілізації для ліквідації наслідків НС державного рівня у мирний час або відповідні заходи в мобілізаційних планах щодо проведення такої цільової мобілізації (розробляється на всіх рівнях).**
- 7) плани взаємодії (з метою організації взаємодії між органами управління та силами ЦЗ функціональних і територіальних підсистем, їх ланок під час ліквідації наслідків конкретних НС**

ПКМУ 9.01.2014 р. № 11 "Положення про ЄДСЦЗ".
Кодекс цивільного захисту України

Режими функціонування ЄДС ЦЗ

Залежно від існуючій або прогнозованої обстановки (техногенної, природної, соціальної або воєнної), масштабу НС за рішенням Президента, КМУ, РМ АРК, РДА, МДА, керівника об'єкту встановлюються наступні режими функціонування ЄДС ЦЗ:

повсякденного функціонування

підвищеної готовності

надзвичайної ситуації

надзвичайного стану

воєнного стану

Режим повсякденного функціонування ЄДС ЦЗ

Режим діє за умов нормальної виробничо-промислової, радіаційної, хімічної, сейсмічної, гідрогеологічної, гідрометеорологічної та пожежної обстановки.

У цьому режимі органи управління і сили ЄДС ЦЗ:
забезпечують **прогнозування обстановки, спостереження та контроль за ОПН**, а також за гідрогеологічно-небезпечними ділянками територій;
здійснюють **цілодобове чергування рятувальних підрозділів**;
здійснюють **заходи щодо запобігання НС**;
забезпечують **підготовку органів управління і сил ЦЗ**;
організують **навчання керівного складу та фахівців ЦЗ і населення діям у НС**;
створюють і **поновлюють матеріальні резерви** для запобігання, ліквідації НС та їх наслідків;
створюють та підтримують **у постійній готовності системи оповіщення**.

ЗУ від 2.10.12. № 5403_VI “Кодекс ЦЗ України”

Режим підвищеної готовності ЄДС ЦЗ

Режим встановлюється за рішенням відповідно КМУ, МОВВ, керівників СГ у разі істотного погіршення обстановки, за наявності загрози виникнення НС.

У цьому органи управління та сили ЄДС ЦЗ :

- здійснюють, у разі необхідності, **оповіщення населення** про загрозу виникнення НС;
- формують оперативні групи** для виявлення причин погіршення обстановки;
- запроваджують, у разі необхідності, **цілодобове чергування членів комісії з питань ТЕБ та НС** і оперативної групи;
- посилюють **спостереження та контроль** за ОПН та небезпечними територіями, здійснюють **прогнозування можливості виникнення НС** та їх масштабів;
- здійснюють заходи щодо **запобігання** виникненню НС та **захисту населення і територій** від можливої НС;
- приводять у **стан готовності наявні сили** і засоби реагування та направляють їх, у разі потреби, у район загрози виникнення НС.

ЗУ від 2.10.12. № 5403_VI “Кодекс ЦЗ України”

Режим надзвичайної ситуації ЄДС ЦЗ

Режим встановлюється у разі виникнення НС, залежно від її масштабу, у межах конкретної території за рішенням відповідно КМУ, МОВВ, керівників СГ.

У цьому режимі органи управління та сили ЄДС ЦЗ:

здійснюють **оповіщення населення** про НС та про їх дії ;

призначають **спеціальну комісію, керівника робіт з ліквідації НС**, створюють Штаб з ліквідації НС;

визначають межі території, на якій виникла НС;

здійснюють **постійне прогнозування зони НС** та масштабів можливих наслідків, контроль за розвитком НС та обстановкою на аварійних об'єктах і прилеглих до них територіях;

організують **роботи з локалізації і ліквідації НС** та її наслідків;

організують та здійснюють **заходи щодо життєзабезпечення** постраждалого населення;

організують **захист населення і територій** в умовах НС;

оперативно **доповідають вищим органам управління** про розвиток НС та заходи, що вживаються.

ЗУ від 2.10.12. № 5403_VI “Кодекс ЦЗ України”

Режим надзвичайного стану ЄДС ЦЗ

Встановлюється з метою ліквідація **НС державного рівня**, нормалізації обстановки, відновлення правопорядку при спробах захоплення державної влади чи зміни конституційного ладу шляхом насильства, створення умов для нормального функціонування органів виконавчої влади.

Вводиться Указом Президента України на **строк не більш як 30 діб і не більш як 60 діб в окремих її місцевостях**. Режим підлягає затвердженню ВРУ протягом двох днів після звернення Президента України.

Заходами надзвичайного стану можуть бути:

встановлення **особливого режиму в'їзду і виїзду**, а також обмеження свободи пересування по території, де запроваджено надзвичайний стан;

обмеження **руху транспортних засобів** та їх огляд;

посилення **охорони громадського порядку та об'єктів**, що забезпечують життєдіяльність населення та народного господарства;

заборона **проведення зборів, мітингів і демонстрацій**, а також видовищних, спортивних та інших масових заходів;

заборона **страйків**.

ЗУ від 16.03.2000. №1550-XIV "Про правовий режим надзвичайного стану".

Режим воєнного стану ЄДС ЦЗ

Режим встановлюється у разі збройної агресії чи загрози нападу.

Основними завданнями ЄДС ЦЗ є:

- забезпечення постійної готовності сил і засобів ЦЗ;
- оповіщення населення про небезпеки під час ведення воєнних дій;
- евакуація населення, цінностей у безпечні райони;
- забезпечення населення засобами захисту;
- проведення заходів світломаскування;
- проведення рятувальних робіт, ліквідація пожеж, надання медичної допомоги постраждалому населенню;
- здійснення заходів життєзабезпечення населення;
- виявлення районів, які зазнали радіоактивного, хімічного та біологічного зараження (крім районів бойових дій);
- санітарна обробка людей та спеціальна обробка техніки, територій;
- участь у заходах з пошуку та знешкодження боєприпасів;
- охорона громадського порядку;
- здійснення заходів сталого функціонування об'єктів економіки.

ЗУ від 12.05.2015 №389-VIII "Про правовий режим воєнного стану".

3. Сили цивільного захисту

Оперативно-рятувальна служба ЦЗ (ОРС ЦЗ)

Аварійно-рятувальні служби (АРС)

Формування ЦЗ

Спеціалізовані служби ЦЗ

Пожежно-рятувальні підрозділи (частини)

Добровільні формування ЦЗ

Кодекс цивільного захисту України

Оперативно-рятувальна служба ЦЗ

ОРС ЦЗ функціонує у системі ДСНС, складається з:

органу управління ОРС ЦЗ - **департамент реагування** на НС ДСНС

аварійно-рятувальних формувань **центрального** підпорядкування;

аварійно-рятувальних формувань **спеціального** призначення;

спеціальних **авіаційних, морських** та інших формувань;

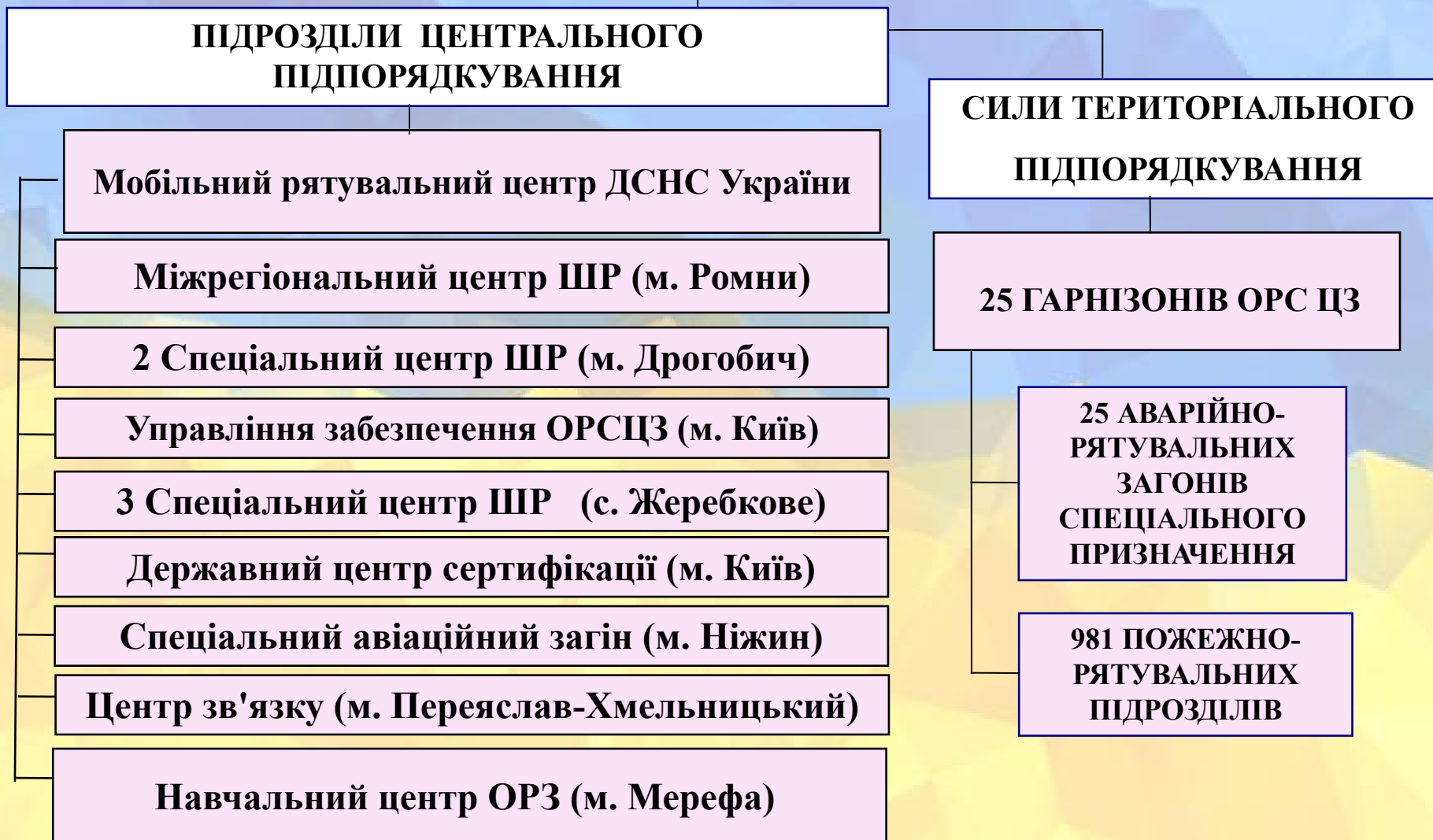
державних **пожежно-рятувальних** підрозділів (частин);

навчальних центрів, формувань та підрозділів забезпечення.

Кодекс цивільного захисту України

ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНА СЛУЖБА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Мобільний рятувальний центр ДСНС України

**проведення аварійно-рятувальних
робіт підвищеної складності**

**пошук людей у завалах із
залученням рятувальних собак**

робота Мобільного госпіталю

Участь в міжнародних гуманітарних операціях

1999 Турецька Республіка - 185 рятувальників МНС проводили пошуково-рятувальні роботи в районі землетрусу. Лікарями мобільного госпіталю МНС надано медичну допомогу **5 432** постраждалим, в тому числі **1 847** дітям

2001 Республіка Індія - лікарями мобільного госпіталю МНС надано медичну допомогу **5 558** постраждалим від землетрусу, в тому числі **1 053** дітям

2003 Республіка Іран - лікарями мобільного госпіталю МНС надано медичну допомогу **7 304** постраждалим від землетрусу, в тому числі **1 890** дітям

2005 Республіка Пакистан - лікарями мобільного госпіталю МНС надано медичну допомогу **10 758** постраждалим від землетрусу, в тому числі **1 437** дітям

2010 Республіка Польща - рятувальним загonom МНС із затоплених територій Підкарпатського воєводства відкачано 1,5 млн. куб. м води, відведено воду від **906** житлових будинків та **978** присадибних ділянок

Воєнізовані гірничнорятувальні загони

Криворізький
воєнізований ГРЗ

Марганецький
воєнізований ГРЗ

Миколаївський
воєнізований ГРЗ

Олександрійський
воєнізований ГРЗ

Дніпропетровськи
й воєнізований
ГРЗ

Донецький
воєнізований АРЗ

Івано-
Франківський
спеціальний
воєнізований АРЗ

Київський
воєнізований ГРЗ

Чернівецький
зведений
воєнізований ГРЗ
постійної
готовності

Морська

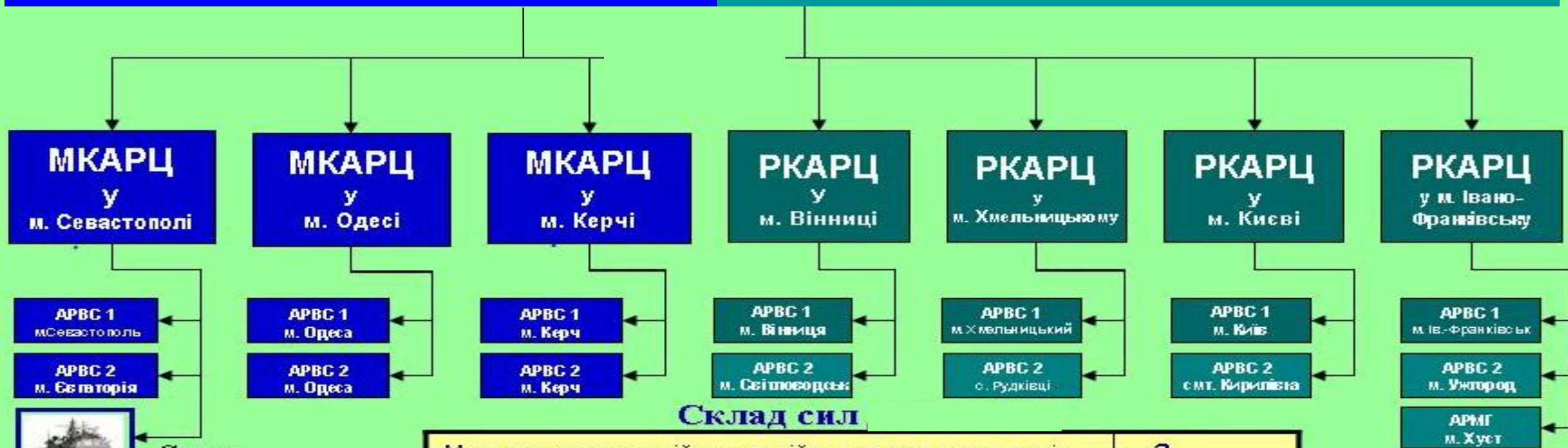
пошуково-рятувальна служба

Мініфраструктури України

Територіальні

Головні управління (управління)

з питань цивільного

Склад сил

Морських координаційних аварійно-рятувальних центрів	– 3
У т.ч. морських аварійно-рятувальних водоплазних станцій	– 6
Річкових координаційних аварійно-рятувальних центрів	– 4
У т.ч. річкових аварійно-рятувальних водоплазних станцій (груп)	– 9
Штатна чисельність особового складу	– 330 осіб

Зони відповідальності підрозділів АРСПРТ

Управління авіації та авіаційного пошуку і рятування ДСНС

**ГАДЦПР
м. Київ**

**Західний
авіаційний
допоміжний
центр пошуку і
рятування
АДЦПР
м. Львів**

**Центральний
АДЦПР
м. Бориспіль**

**Східний
АДЦПР
м. Харків**

**Південно-
західний
АДЦПР
м. Одеса**